

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 ft — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy órára 1 „ — „

Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Tolegdi K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
 Négy hasábon petit sorért 10 kr. Nagyobb
 terjedelmű és többszöri hirdetések alk-
 szerint jutányos áron vételnek föl. Hely-
 díj minden külön bejelentésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újdonság sora 50 kr.

Nyitlári közlemények minden petit sora
 50 „

Hirdetések fölvetésének a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adódnak vissza.

A válság.

Budapest, nov. 5. A tegnapi minisztertanácsot úgy lehet tekinteni mint a válság utolsó-előtti epizódját. Az, a mit a tanácsban a kabinettagok határoztak, vagy végrendelete lesz a kormánynak, vagy diadala a szabadelvű reformoknak. Több tanácskozás a fennforgó kérdésekben nem lesz. Ezután már csak két dolog történhetik. Vagy a korona enged, vagy a kormány bukik.

Daczára annak, hogy a „M. H.” már temeti is a Szapáry-kabinetet, a kormány még él s lemondása csak akkor válik tényre, ha a korona részéről az utolsó kísérlet is rideg visszautasításra talál.

Az a verzió, hogy Fejérváry br. miniszter utazott fel Bécsbe a kormány lemondásával, nem felel meg a valónak. Fejérváry csupán azért utazott fel, hogy előzetesen informálja a királyt, előkészítve a történendőkre. Különben is, nem egy szakminiszter, csak maga a kormány feje járhat el a koronánál olyan kérdésben, a melynek eldöntésétől függ a kormány lemondása, vagy maradása.

Szapáry gr. miniszterelnök a ma esti vonattal utazott föl Bécsbe és igen valószínű, hogy magával viszi a kormány lemondásának okiratát, hogy a korona esetleges visszautasító magatartása bekövetkeztén átadhassa ezt ő felségének.

A képviselőház pénzügyi bizottságának mai ülését rendkívül érdekessé tette az a kérdés, a mit Pázmány Dénes intézett Szapáry miniszterelnökhöz és az a feleletet nem adó válasz, melylyel a miniszterelnök elütötte a dolgot. Az eset lefolyása ez volt:

Az ülés folyamán Pázmány Dénes azta kérdést intézi a miniszterelnökhöz, hogy mi igaz, mi nem a kormány lemondásáról szóló hírekből. Vajjon Szapáry van-e abban a helyzetben, hogy biztosíthassa a bizottságot arról, miszerint az indennítás, ha megszavaztatik, tényleg a Szapáry-kormány részére szavaztatik-e meg, vagy pedig valamely ismeretlen kormánynak.

Szapáry gr. miniszterelnök azt válaszolja, hogy azokért a hírekért, a miket egyes hírlapok a válságra vonatkozóan közölnek, ő, mint kormányelnök, felelősséget nem vállalhat. A

mennyiben nem hírlapi mendemondák, hanem tények következnek be, ezekre nézve szólnak nem itten kötelessége válaszolni, hanem a képviselőházban. Arra a kérdésre nézve, hogy vállalhat-e biztosítékot az iránt, hogy az indennítási javaslat öt hónapra a jelen kormánynak szavaztatik-e meg: csak annyit jegyez meg, hogy nincs abban a helyzetben, hogy jóslatokba bocsátkozzék.

Pázmány Dénes a kormányelnök nyilatkozatából azt látja, hogy a miniszterium él ugyan még, de halálosan beteg. — Miután szólnak nincs oka rá, hogy egy ilyen miniszterium életének megnyújtásához hozzájáruljon: nem szavazza meg az indennítási javaslatot.

Az országos szabadelvű párt, mint egy ember áll megállapodása mellett. Szilárdan el van tökéve, hogy csak olyan kabinetet támogat, mely a legliberalisabb alapon áll. — Elengedhetlen feltétellül tűzték ki azt is, hogy ez a kormány Bécsből a kötelező polgári házassághoz a korona beleegyezését hozza meg. — Ha Szapáry grófnak azt elérni nem sikerül: akkor a párt őt feltétlenül el fogja ejteni.

BELFÖLD.

Főhercegi palota Budapesten.
 József főherceg megvásárolta a kincstártól a honvéd-főparancsnokság szentgyörgyteri palotáját, melyben mint a honvédség főparancsnoka, most is megszállani szokott, ha a fővárosba jött. A főherceg 320.000 forintot fizet a palotáért, melyet saját céljaira át fog alakítani. A szerződést már alá is irták a pénzügyminiszteriumban.

Olvasatlanul. Szilágyi igazságügyminiszter most, hogy lemondása küszöbön áll, naponként párosával teszi közzé a törvényjavaslatokat. Legújabbán a polgári törvénykönyvnek családjogi része került ki a műhelyből. Hogy mily kevésbé vehető komolyan ez a buzgósága, mutatja az a szelvény kolportált hír, hogy a miniszter ezeket a törvénytervezeteket el sem olvasta. Kár volna tehát a nyomdafestékekért, melybe ismertetésük kerülne.

Új török konzul Magyarországon. A török kormány kiváló súlyt fektetvén a török-magyar kereskedelmi viszonyok fejlesztésére, új konzulátust létesített Zimonyban, mely határállomás a keleti vasutak megnyitása óta mindig nagyobb jelentőségű. A szultán az új állomásra Schwimmer Pált, a magyar kirá-

lyi állam-vasutak városi menetjegyjeladójának főnökét nevezte ki török császári konzulá. Schwimmer tudvalevőleg régóta buzgólkodik a török-magyar érintkezés előmozdításán.

KÜLÖFLD.

A franciaia kormányt leszavazták. Páris, nov. 4. A szenatus a gyarmati hadsereg szervezetének tárgyalásánál 130 szavazattal 105 ellenében elhatározta, hogy nem fogadja el azt a javaslatot, melyet Loubet, Burdeau és Freycinet miniszterek követeltek s mely szerint a gyarmati hadsereg a hadügyminiszterium alá volna rendelő.

Véres zendülés Spanyolországban. Granada, november 5. A lakosság és a katonaság által támogatott rendőrség között folyton megújulnak a véres összütközések. A város teljes lázongásban van. A feldühödt nép körüljárta a kormányzói palotát és fenyegette a kormányzó életét.

Kivándorlás Galicziából. A földművelői kormányzó utasította az alatta álló hatóságokat, hogy jelentsék ki az Oroszországba bevándorló gacsországi parasztoknak, hogy a kormány nem adhat nekik se földet, se pénzt. A bevándorlók azzal okolják meg hazájuk elhagyását, hogy Gacsországnak azt híresztelik, hogy Oroszországban földet adnak a bevándorlóknak. Számosan, kik ebben a reményükben megcsalázkodtak, még ugyanazon a napon visszautaztak hazájukba.

Irányi Dániel temetése.

A deákteri evangélikus templomba szombaton egész délelőtt özönlött a főváros népe, hogy kegyelete és hódolata adójával megálljon egy-két pillanatra Irányi Dániel koszorus ravatala előtt. Reggel hetedfél órakor hozta meg a halottat a debreczeni vonat. A keleti pályaudvaron Just Gyula, a függetlenségi kör alelnöke és Csávossy Béla háznagy várta több képviselő társaságában. A mikor az utasok elszéledtek, a vonatot visszatolták a gyorsárak raktárához, a hol a vasuti munkások leszedték a halottas vagon olompeceit. — A nagy, fekete ládába zárt koporsó a kocsi közepeán állott s körülötte tarkállottak a Nyíregyháza küldött koszorúk. A képviselők sorfala közt vitték ki a szolgák a temetés-rendező vállalat kocsijára, a koszorukat pedig rárakták egy másik szekérre s a menet lassan, — esőndesen vonult a deákteri templom felé.

A két kocsi láttára nagy néptömeg gyűlt

egybe a Deák-téren, de míg a koporsót rá nem tették a ravatalra, addig senki sem juthatott be a templomba. A torony ablakából hatalmas gyászlófogó csúngótt alá, a templom ajtaját pedig ezüstölt fekete kárpit borította. A karzatot, a falakat és a padokat is fekete posztóval vonták be. A ravatalt a hajó elején állították föl gyönyörű pálmák közé. A koporsó körül gyertyák lobogtak s mind a négy sarkán egy-egy kandeláber égett.

Délig egyre-másra hordták a koszorukat s a közönség is ezrével járult a ravatalhoz. A halott tisztas arcát eltakarta a koporsó fűdele, a melyet még Nyíregyházán lezártak. A koszorúk közül legjobban kivált a turini származott. Szeles fekete szalagjáról messzire csillogott az ezüstös írás: *Itt hagytál b a j t á r s, k ö v e t l e k, K o s s u t h.* Delután egy óraker elzárták a templomot a közönség elől s kivonultak a diszruhás rendőrök, gyalog és lóhaton, hogy megtisztítsák a térséget.

A közelgetnek csak valóban nagy és nemes alakjait temeti a főváros azzal a pompával és részvétellel, a mely a dicsőült pártvezér temetésén nyilvánult. — A társadalomnak minden osztálya elküldte képviselőit, hogy megadják a végső tisztességet a puritán hazafinak, aki egész életét a nemzet szolgálatára áldozta. Most látszott meg csak igazán, hogy Irányi Dánielnek csupán ellenfelei voltak, de ellensége nem volt egy sem. Eljötték ravatalához a kormányférfiak is, a kik ellen utolsó lehelletéig harcolt és mindazok, a kikkel a haza szolgálatában megbékülni sohasem tudott. — Saját párthívei közül alig hiányzott valaki.

A képviselőház tagjai az országgházban gyülekeztek s onnan vonultak két óraker a templomba. Egyszeriben megteltek velük az összes padok, csak éppen az első két sort hagyták üresen a miniszterek és államtitkárok számára, a kik közül egymásután érkeztek Szapáry Gyula gróf, Wekerle Sándor, Lukács Béla, Csáky Albin gróf, Szilágyi Dezső és Bethlen András gróf miniszterek, Berzaviczky Albert, Gromon Dezső, Teleszky István, Reiszsig Ede, Láng Lajos, Fehér Miklós és Szalvasszky Gyula államtitkárok. Megjelentek még: Bánffy Dezső br. a képviselőház elnöke, Bokross Elek alelnök, Gajzágó Salamon, Fabinyi

talán királyi tanácsos leánya dologra van szorítva rokonaitól, kiket pedig fizet!

— Gyönyörű két ruhám! sohajtá keserűn.

XIII.

M á r t a h ü s é g e.

— E pillanatban jött be Márta, kit Szeréna megpillantván, erős zokogásba tört ki.
 — Oh nagysága, hisz így nem jöhet a vendégek közé oszonnára, pedig hivni jöttem.
 — Vendégek közé? Isten ments, ily kedély-állapot nem ahoz való. Oh mily boldogtalan vagyok Márta!
 — Tehát megkeserítették nagyságát?
 — Nem Márta, csak a köznapias életet kezdem felismerni, és ahoz nem vagyok szokva.
 — Jobb is, ha nem fog most bemenni nagysága, mert báró Kosárky is itt van nevével.
 — Semmi akaratom oszonnajokra bemenni. Sőt vacsorámat is szobámba hozod annak idején. Korán lefekszem ma.
 — Még szeretnék valamit mondani, akadozott neki tüzesedve Márta — egy titkom van, de félek nyilvánítani, hogy nagysága — talán nem is fog nekem hinn.
 — Hiszek neked Márta, te apám házában, s Mokrányiné keze alatt derék leánygyá fejlődtetél; beszélj, én örömeim hallgatlak.
 — Hat — kezeit csokolom, mikor mindent elvittek már a lakásból — s a méltóságos urat is — elvittek a Rókusba...
 — Jaj, jaj, hát onnan temették el őt? szent istenem — kérdé remülve Szeréna. Ezt elhallgatta Sorányi elöttem.
 — Nem is szabad volt szólni nagyságának, hisz mikor a kocsiára ültek, már az orvosokhoz vitték a nagyságos urat. Akkor hát én hamar bementem nagysága öltözéjébe, és négy szép legszebb ékszeret eldugtam, melyeket

Oh fáj a seb, hogy nagy szíved kihült;
 Oh fáj: utánad látni a nagy irt:
 De sírodon nem győzött a halál,
 Örökségül szent példád visszaszál.
 Sírod fölött oh hangozzék föl eskünk:
 Honszerelemben hogy téged kövessünk,
 S szent jelszavad legyen örök imádság:
 »Egyenlőség, testvériség, szabadság!«

Benedek János.

A királyi tanácsos leánya.

— Társadalmi regény. —
 Irta: V. Gaál Karolina. 21.

(Folytatás.)
 — Nem keresek én férjemül egy pénz-vágyó Kosárky-fele férjet . . . mondá elpirulva Szeréna.
 — Jól teszed, akkor még minden jól fog menni, gyermekem. Különösen, ha egy okos napadasszony lesz, a ki bevezet a háztartás titkaiba; úgy elhiszem, hogy a szegényebb és igénytelenebb férj előtt még kincsnek is tűnik fel, a mit vinni fogsz. Egybíránt Szerénám, készen lehetsz rá, hogy Móricz fiam is udvarolni fog neked, ő a pénztigen szereti ugyan, de azt szokta mondani, hogy szerelemből vesz nőt egykor. Ki ne szeretne pedig meg téged, édesem?
 — Bocsánat, édes néni, rokonhöz nem mennék soha. Előítéletes vagyok ebben.
 — No, az mit se tesz, az én fiam kedves és ügyes. Nem lenne rossz, ha tőlünk vezetne lehetnél, sőt előre is jónak látnám, hogy Elvirával dolgozgassál néha egy keveset! Nem is fog az ártani. A szobában való mozgás nél-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

IRÁNYI DÁNIEL HALÁLÁRA.

Kidőlt a honnak egyik oszlopa;
 A legtisztábban lángzó szív — oda!
 A szent harcban ki el nem csüggedett,
 Ki megtartotta mindig a hitet.
 Ezer veszély viharzott bár keményen,
 A szent zászló szilárdan állt kezében,
 Fennen lobog ma is magasra, bár
 Agg zászlótartónk! összeroskadál.

Honszerelem, nagy jellem, szeretet:
 Csak ezt ragyogja teljes életed.
 Minden érzésed kristálytisztá volt,
 Oltár a szíved: rajta semmi folt.
 Szabadság volt nagy lelked ideálja,
 Egy hosszú éltet szentelél reája;
 Ifjonti szíved erre esküvel:
 S hű is maradtál hozzá, ősz vezér!

Küzdél a jóért — véglehelletig,
 Hogy megvalósítsd szent eszményeid.
 Szívedben ép hit s lángzó ifju hév:
 Nem, nem lohasztá azt a hetven év.
 A gúny, a gáncs eszményidet nem érte,
 S te lankadatlan törtél mind-elébbre;
 Czelőd közel: im, megértett a hon.
 Ugy szállsz sírodba, mint agg Simeon.

Teofil valóságos belső titkos tanácsosok, Podmaniczky Frigyes báró a szabadalvú, Horánszky Nándor a nemzeti és Ugron Gábor a 48-as párt elnöke, Beniczky Ferenc főispán, Földváry Mihály alispán, Ráth Károly főpolgármester, Gerlóczy és Alkér alpolgármesterek és a képviselőház minden pártjának tagjai nagy számmal, köztük Jókai Mór, Apponyi Albert gróf, Falk Miska, Csernátó Lajos, továbbá Csemeghy kuriai tanácselnök, Lévy Imre, a kegyesrendiek tartományi főnöke, Ráday Geodeon gróf, Enyedi Lukács és Ambrozovits miniszteri tanácsosok, az országos honvédegyesület választmányi tagjai, köztük Tisza László elnök és Degré Alajos alelnök, Splényi Ödön báró rendőrtanácsos, Endrődy Sándor, Pártos Béla, Szombathelyi Kovács Imre honvédszázados, Ivánka Zsigmond, a józsefvárosi függetlenségi párt küldöttsége s zászló alatt az egyetemi ifjuság, a budapesti lengyel egyesület, a budapesti csizmadia ipartestület, az újpesti ipartestület, a budapesti fodrász-ipartestület tagjai

Künn a templom előtt ezrével csoportosult a közönség s ünnepies csöndben várta a gyászszertartás végét, a mely harmadfél órakor kezdődött. Horváth Sándor lelkész a gyászleplel bevont oltár elé állott s a karzaton megcsendült az operaház énekkarának gyönyörű gyászadala. A mikor az ének elhangzott, megszólalt a lelkész s hosszú beszéddel bucsuztatta el a halottat. — Megható imádsága után az énekkar újra előadott egy szép gyászalt, mire a közönség lassan kivonult a templomból. A koporsót rátették a halottas diszkocsira, a koszorukat pedig két másik szekérre s megindult a gyászmenet, a mely előtt egy szakasz lovasrendőr egyengette az utat. — A rendőrök után haladt az egyetemi fiatalság, a lengyel egyesület, a borbélyok, a fodrászok, csizmadiai ipartestülete és több más testület zászlója alatt.

A 48-as honvédek a koszorus kocsi előtt mentek, mögöttük pedig a bekési küldöttség tagjai. A fejfát Vasári Kovács József vitte a halottas kocsi előtt diszmagyarban. A kocsi mellett a képviselőház szolgáló haladtak két oldalt s követték a gyászoló rokonok, a miniszterek, képviselők és a közönség ezrei. A menet csak lassan járhatott s kivált a nemzeti színház és a népszínház előtt óriási volt a tolongás.

Ötödét óra lett, mire a halottas kocsi kiért a temetőbe, a hol akkor már előzőnlötte a közönség Irányi Dániel sirjának egész környékét. Már három órakor is oly sokan voltak künn, hogy a rendőrség alig bírt kordont vonni a sir körül, a mely a Deák-mauzóleummal szemközt, Trefort Agoston sirjának tőzomszédságában van. A képviselők egy része utközben kocsi alá ült s eleje került a menetnek.

A mikor a gyászkeret elhelyezkedett a sir körül, Horváth Sándor lelkész rövid

nagysága az estély előtt lerakott, mert a báró ur nem szerette, ha ékszereket látott feltenni. — A két szemű! Ezzel hitette el atyámmal, hogy ő nem is pénzvágyó! De folytasd mit teittel az ékszerekkel?

— Itt vannak. (Előadta.) Vartam az alkalmas időre, mikor nagyságának átadhatom. Azt hittem, Sorányi ur minden ezüstöt oda ad a követelő hitelezőknek, kik iszonyu ostrommal vették körül három napig a házunkat. Kesőbb maga az ügyvéd ur tett el sok mindent kisasszonyom számára titkon; de nem mertem bevallani, hogy én is tettem el, nehogy lopással gyanúsítson. Csak nagysága ne higgye azt felőlem, mert szívbéli tiszta szándokból tettem, hogy valami maradjon meg!

— Kösönöm Márta, látod el is tehetted volna biz ezeket, mert azóta se jutottak eszembe. Pedig mind a négy igen értékes, ez az öt sor gyöngy már elég arra, hogy szegény leány ne legyen! És e karékekbe helyezett gyémántok, e nyakék, Márta, ki mehetnél volna velők Amerikába.

— Isten óvjon, csak azért eszedem, hogy vigyen el engem, nagysága magával, a merre menni fog; mert azt tudom, itt soká nem marad. Én hiva leszek, és mi ketten a világgal fogunk dacolni.

Márta, több el nem hagylak magamtól, mondta Szeréna, és megszorította a könnyező leány kezét. Azután ez távozott, mert ily négláogatási időben, ha tiz cseléd volna is, annak mind helyt kellett állnia. Márta pedig ügyes volt.

Mégis vagyonos vagyok! gondola Szeréna, örömmel nézegette az ékszereket; az asztalra tette, hol többféle tárgy még rend nélkül elszórvva hevert. Saját órája és atyjáé is ott feküdt, melyekre könnyes szeméit szegezte és elgondolkodott.

Hőfehér arca mély szomorúságot árult

imádságot mondott a rokonság hangos zokogása közt. A lelkész imádsága után Eötvös Károly a sir mellé állított fekete posztós emelvényre lépett s a következő beszéddel bucsuztatta el a halottat:

Elhunyt barátunk! Zárt koporsód és nyitott sírod előtt állunk. Csak egy-két percre fog még elmúlni a rohanó időnek és akkor sírod is bezárul, enyésző alakod szemünk többé nem látják, elmulásod képe eltűnik, előtűnk fog állani örökre és változhatatlanul ez a sir, mely ezentúl csak nekünk fáj, nem tenéked és csak a mi szívünknek lesz nehéz, de könnyű lesz te fölötted!

De azért mi el nem feledhetünk téged. Lelkünk eljár tehozad és a te emlékezeted eljár a mi szíveinkhez. Az időnek árja mindent elmos, de a jó és bölcs embernek, a hű és magyar hazafinak dicső emlékezetét el nem moshatja soha. S te jó és bölcs voltál; hű hazafi és magyar voltál; barátunk, vezetőnk, vizsgálatonk voltál; életedben, halálodban a miénk voltál.

Sokat küzdöttél és sokat szenvedtél. Hazadért és nemzetedért küzdöttél; azért kellett sokat szenvedned. Mert a magyarnak már az a sorsa, hogy a legjobb hősei szenvedjenek, legrosszabb árulói pedig boldoguljanak s a bátor hazafiasság és annak méltóbb jutalma egymást soha ne ismerjék, egymással soha ne találkozzanak.

Jó lelked és tiszta elméd fenséges elveket szült életed és közpályád számára. S te hű voltál elveidhez az életnek minden korszakában s minden változása közt. Az ifjú korszak csapongása gyakran összetöri, az öreg kornak bágysága gyakran elsoványítja a férfikor szilárd elvhűségét, de a te vajjellemű ura lett a természet törvényeinek és a te elvhűségedet meg nem csökkentette az életkor semmi változása. De nem csökkentették meg az életnek viszontagságai sem. Örök dicsőség azoknak, kik a csaták viharában, kik a bitó előtt, kik a börtönök éjszakájában hűek önmagukhoz s nemzetük nagy eszményeihez. Ők az emberiség nagy hősei. De nagyobb és fenségebb hősök azok, kik a hazátlan bujdosás komor éveinek hosszú folyamában és a kik a szabad élet tevékenysége közt se a nélkülözéssel, se az elhagyottsággal, se a sokaság közönyével és gunyával nem törődnek; se a napok és emberek meddősege, se az érdekek ridegsége közben kedvüket el nem vesztik, hanem öntudatuk utolsó fellobbanásáig lángoló hévvel ragaszkodnak ama nagy eszmékhez és nemes szenvedélyekhez, melyeket jobb és dicsőbb kor ültetett lelkük termőföldjébe. Dicsőült halottunk — te ily hőse vagy nemzetünknek!

Fájt látnunk életed utolsó napjainak hervadását. Fájt megtudnunk halálodat. De jobban fájt tudnunk, hogy szelíd, bölcs és tiszta alakod közénk többé soha vissza nem tér.

el, s igazán ehez való volt a fekete gyászöltöny, mely bájos karsu alakján előmlött.

Most megnyílt az egyik ajtó.
Ő visszafordult.

Arccát tüzes pir futotta el, ott volt báró Kosárky és Möriz urfi.

XIV.

V a r a t l a n u l .

A báró hosszú sovány arca egy kérdőjelle vált, míg Möriz impertinens mosolyt nyomott elajkain, és szeméit Szerénára meresztette.

A megdöbbsent leánya megfogódzott az asztal szélébe.

— Önök eltévedtek, uraim! Ez itt — mint Möriz magának tudnia kellene — az én szobám.

— Hisz tudjuk, felett merész közelítéssel Möriz — takaros bajszján egyet sodorva; ép azért hoztam hozzád titkon a báró urat, míg a hölgyek oszonnaznak, szivarozó szobába menés ürügye alatt.

— Bocsássá meg e merészségem, drága Szeréna, tudva, hogy ön itt van, megrepedt volna a szívem, ha meg nem nézhetem pár percre; a mult emlékeért.

Közelített; Szeréna egész testében reszketett. Érdekesebbnek találta, mint valaha! E pillanatban szeretett volna keblére rohanni, és szíve mélyéből zokogni, mondani neki, hogy mily boldogtalan.

De hajt! Az nem lehet; egyszerre ébredt fel öntudatos, szűzies érzelmének büszkesége is, egy pár perc alatt elgondolta, hogy e férfi, kire egykor lelki üdvét, szíve boldogságát akarta bízni, kit az ő atyja valódi nemeskeblű ifjunak tartott, ez csalta meg őt mindjárt azon perczben, mikor atyja tetemei még alig hülhetek ki.

(Folyt. köv.)

Ránk jönnek majd a borus napok s körülrajzanak bennünket majd az elvek kufarai, az igazadó összes munkásai, a hivalkodás hősei, a hazafiasság kikiáltói, a kicsiny lelkék bálványai s mi akkor keresni fogunk téged, hogy nehéz harcainkban megint te légy támaszunk, védőnk, szövetségünk, menedékünk. De szemünk hiába néznek körül és szívünk hiába vágyakozik utánad!

És még sem hiába! Elveid tisztasága, eszméd nemessége s nemes éleled dicső példája lesz újra a mi erősségünk. Enyészhetlen kincsünk ez nekünk s mi, a kik igaz barátid voltunk, a kik téged soha meg nem bántottunk, a kik téged őszintén siratunk, mi kegyeletes kézzel nyulunk e nagy kincshez, hogy éljünk belőle, de akként, hogy ez soha el ne fogyjon, hanem azok kezén kik utánad maradtak, örökké szaporodjék.

Aludjál nyugodtan! Álmaidat meg ne zavarja elhagyott nemzedet jövője! Egykor itt kellett hagynod hazádat s bujdosnod kellett idegen földekben. Hamvaitad most már imádott hazád szent földé fogadja ölébe. Aludjál nyugodtan, de mi tovább küzdünk fardhatatlanul. Küzdünk azért, hogy hazád független s nemzeted szabad legyen. Szabad, boldog és dicsőséges és emlékedhez hálás és életedhez méltó. A gondviselés, ki téged kiszóltott közülünk, úgy áldjon meg bennünket, a mint szent hivatásunkat erőnkhez képest hiven teljesítjük!

Hű bajtársunk, bölcs vezetőnk, feledhetetlen barátunk — Isten veled!

A közönség mely megilletődéssel hallgatta e bucsuztatót s maga a szónok is többször elérzékenyült, mialatt beszédét mondta.

Az opera énekára gyászalt énekelt, azután leboosztatott Irányi Dániel koporsóját a sirba. A koszorúért valóságos harcot vívtak az emberek, hogy egy-egy virágot vagy zöld levelet vihessenek haza emlékül.

Határidő-naptár.

Nov. 7. A vadász-társaság közgyűlése.

Nov. 12. Esküdtársi tárgyalás Lukács László sajtópörében.

Nov. 15. Pályázatok beadásának határideje a debreczeni színházra.

Nov. 20. A hatvan-utca-baromvásártéri vasut r. társaság rendkívüli közgyűlése.

Nov. 30. Szavazatok beadásának határideje a debreczeni egyházmegyei tisztai állásokra.

Ujdonságok.

* **A nagy-szalontai ev. ref. egyház** számos tagja — mint annak idején említettük — a teli képviselő-választásból kifolyólag panaszt intézett Széll Kálmán nagy-szalontai lelkész ellen, a tisztántuli ev. ref. egyházkerület püspöki hivatalához. Ft. Kiss Áron püspök ur a panaszt megvizsgálván, a következő főpásztori szöveget és határozatot bocsátotta ki:

1846. számhoz. A tisztántuli ev. ref. egyházkerület püspöki hivatalától.

Molnár József, Bereczki Imre, id. Csordás János n.-szalontai ev. ref. egyháztagoknak és összes 958 panaszoló társaiknak.

Közlöm ennél Önökkel, — Nagytisztelt Széll Kálmán n.-szalontai ev. ref. esperes ur által, — a köztök és ugyancsak Nt. Széll Kálmán ur, mint lelkészök között fennforgó vizsályos ügyben hozott egyházkerület-elnökségi határozatunkat. E határozattal, — melyet az egyházi törvények keretében, — annak minden ide vonatkozó szabálya megtartásával, a Nt. lelkész ur és az Önök kölesönös panaszlevelében előadottak, — továbbá a békéltető küldöttségnek az ügy tisztázása s a békének ez uton remélt könnyebb eszközése czéljából tartott vizsgálata és jelentése, — valamint a panaszolt lelkész urnak az egyházi törvény 267. §-a értelmében bekért nyilatkozata alapján legjobb meggyőződésünk szerint hoztunk, — egyelőre befejeztük ez ügyben szükségelt birói teendőinket.

Hanem most már, mint első felügyelőjök, püspökjök, atyailag kívánok mindajtkhoz szólani és óhajtvá várom, hogy legjobb akaratból eredő szavaimat meghallgassák, kövessék.

Egy nagy gyülekezettől, melynek oly számos tagokból álló értelmisége, — oly tisztességes multja van, megvárja a haza, — megvárja az egyház, — az egyházkerület, — s megváróm én is, hogy tagjai Jézus intése szerint bekességre igyekezők legyenek.

Egy lelkész, ki hivatalában már 32 évet, egy embernyomot fedtetlenül eltöltött, — ki egy nagy megye esperesi kormányzását 2 évtized óta köztisztviselésben és becsületben folytatja, — megvárhatja azt a kegyeletet, hűséget, minden keresztényen érületű embertől, hogy ha bármely ismeretlen forrású és semmivel sem igazolt váddal támadtatik és kisebbitetik s azok ellenében, — most méltatott tisztességes multjára s kifogástalan hivatali szolgálataira hivatkozik, — értelmes és hű hallgatói ne azt követeljék, hogy a nem ismert forrású, általok

nem is tapasztalt vád ellen, ő maga, — a becsületében mélyen sértett, — keresessen feljutandó meghurczoltatás közt orvoslatot, hanem ők magok, a hű hallgatók, álljanak fel, mint egy ember, az igazolatlanul bántalmazott pástor becsülete mellett tanuságot tenni. És ime közöttök ellenkező történik, minden egyházat szerető ref. ember fájdalomra...

Külsőből itélünk; — nem láthatunk be a szívekbe. Meg kell tűrnünk, hogy botránkozások is lesznek közöttünk; — de nem szabad elhanyagolnunk, hogy azokat is megorvosoljuk. Ime a vádak, melyekkel lelkészöket vádolták, mint beigazolatlank elvettettek, — és ő homálytalan becsülettel áll, egyházuk lelkesi szolgálatában. Ő, e gyülekezet irányában semmi vétséggel megrova törvényszerint nincsen. Kérem és intem azért Önöket, kérem az egész gyülekezetet a jó bekességre; — mert a Jézus mondja, hogy: »Boldogok a bekességre igyekezők, mert ők Isten fiainak mondatának. (Máté V. 9.) Ő mondja, hogy: »Minden város, minden háznép is, a mely meghasonlít magában, meg nem állhat. (Máté XII 25.)

Atyai serkentő szavaimat intéztem N. Széll Kálmán lelkészökhöz is. — Ő, a mitől addig tartott, hogy a már egyszer átszenvedett templomi botrány, — ha szöszekre menend, — ismétlődik, — nem fogja azt többé tekintetbe venni; hanem hiven teljesítendő ismet, mint a botrány előtt, — templomi és összes lelképásztori teendőit. Járuljanak Önök is üdvök keresésére Isten igéjének halgatására. Ha pedig még ezután is találkoznék oly botor, ki Isten hazát s abban a gyülekezetet valamilyen megbotránkoztatni merészkednék; ne feledje, hogy Jézus szava szerint: »Jaj, az embernek, a ki által a botránkozás léssen. (Máté XVIII. 7.) — semmi esetre sem fogja kikerülni botránkoztatása méltó büntetését.

Vége intem mindnyájokat, ne táplálják azt a bahiedelmet sem, mely szerint a lelkésznek semmi világi szolgálatban sem volna szabad részt venni. — Ott láthatjuk az evangéliumban magunknak az apostoloknak példáját, kik kézi munkájukból táplálkoztak. S ha epen lelkészök tehetett és tett is irányukban az anyagi téren is hasznos szolgálatot, senkinek ne tamadjon kebelében a felett irigység, sőt köszönje meg neki. — Én különben nem feledtem e tekintetben sem figyelmeztetni őt, hogy a mint lelkési tiszte hozza magával, tüntesse ki, még az elégedetlenkedőket is meggyőzőtőleg, hogy az a polgári szolgálat rá nézve, csak hivatali szolgálatától üres óráinak mellékes felhasználása, de élete főfeladatának jövőre is mindenkor lelképásztori kötelességei hű teljesítését tartja. Vegyék mindezeket kellő figyelembe!

A bekesség Istene legyen mindnyájokal! Kelt Debreczenben, 1892. október 28.

Kiss Áron püspök.

1846.

Az ev. ref. tisztántuli egyházkerület elnöksége, mint első fokú fegyelmi bíróság, — Molnár József, Bereczki Imre és több társaiknak, n.-szalontai ev. ref. vallású lakosoknak, azon panaszolt ügyében, mely szerint lelkészöket Széll Kálmán esperest, a n.-szalontai lelkészöktől felmenteni kérik; — és ugyanezen ügyre vonatkozólag, bepanaszolt Széll Kálmán lelkész és esperesnek már előzetesen beadott vizsgálatot elrendelő kerelme felett, — a hivatalosan megkísérlett, felek közötti békéltetés nem sikerülvén — következőleg

h a t á r o z o t t :

Molnár József, Bereczki Imre és társai azt panaszolják, hogy a Nagy-Szalontán 1892. évi január 28-án történt országgyűlési képviselőválasztás alkalmával, a »Nép Zászlója« című hetilapnak kérvényközhöz mellékelte az évi 5., 6., 7., számaiban megjelent névtelen cikkében Széll Kálmán lelkészök és esperes becsületében mélyen megsértetett, — bár mint folyamodványuk 3-ik kikezdésének aláhuzott tételében mondják, magok sem tudják, hogy a cikk írója ezen merészséget mióból merítette, — de mivel ezek, bepanaszolt által, sem hirlapilag meg nem czáfoltattak, sem pedig sajtóper nem indítottak; —

és mivel a n.-szalontai takarékpénztárnak, 1882-ik évtől kezdve folytonosan zérizagzatója volt, — hogy azonban ez által hivatalos mulasztások történtek volna, semmi fel nem hozatik; —

mindezen okokból kiindulva bepanaszolt Széll Kálmánt, a nagy-szalontai lelkészöktől felmenteni kérik.

Miután a beadott panaszos kérelemben, az egyházi törvény 257. §-ában megjelölt fegyelmi esetek egyike sem forog fenn, melyek fegyelmi eljárás alkalmazása mellett fenytendők volnának; tekintettel az összes ügyiratokban foglaltakra és panaszolttnak legutóbb beadott nyilatkozataira is, folyamodók kérelmének hely nem adatván, a vizsgálat el nem rendeltetik.

Kelt Debreczenben, 1892. november 2.

Vállyi János, főgondnok.

Kiss Áron püspök.

* **Az 'István' gőzmalom társulat** részvényesei tegnap d. e. 10 órára rendkívüli közgyűlést tartottak, melyen az alapszabályok módosítása tárgyában, a város-háza nagy termébe. Meg is jelent 48 részvényes, kik 952 részvényt s 560 szavazatot képviseltek.

JUTÁNYOS
szabott árakon
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

dívatos női ruhaszövetek

Francia flanelk, Kasán, Moldon

legújabb ruhadiszek

FEKETE DIVATKELMÉK

színes és fekete selymek

mosó velezek

TÉLI HIMALÁYA KENDŐK

selyem- és haraszt-kendők

GYERMEK-RUHÁCSKÁK, FELÖLTŐK

normal-, gyapju- és- pamut

alsó ingek

UJJASOK és NADRÁGOK

Téli harisnyák, keztyűk.

Az idén **szép raktárt tartunk:**

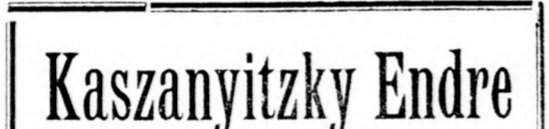
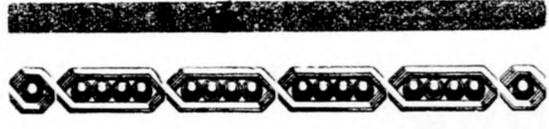
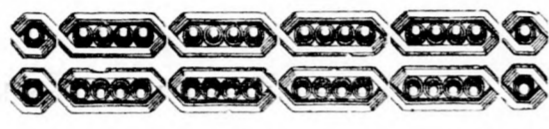
BRASSÓI és GÁCSI

posztókban

Tricot, peruvien és Doskinokban.

(419.)

13-?

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB

Kuhinka István K.

üveg, porcellán lámpa és háztartási cikkek raktára.

Debreczenben,

ajánlja pontos kiszolgálást és gyári árak mellett az őszi és téli idényre ujonnan érkezett és nagy választékkal berendezett

Ditmár-

és Brünner-fele

a legjobbnak elismert gyármányu szalon-függő

és asztali petroleum lámpáit s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát

és a most legújabb találmányu ugynevezett

CSODALÁMPÁKAT,

melyek rendkívüli olcsóság és takarékosági szerkezetöknél fogva a legnagyobb keresetségek örvendenek.

(189.)

28.-

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

161.

AZ „ISTVAN” GÖZMALOM TÁRSULAT

GYÁRTMÁNYAINAK

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

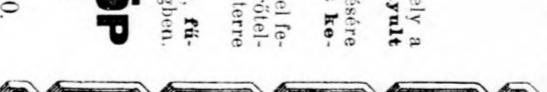
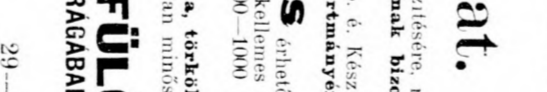
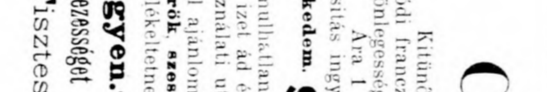
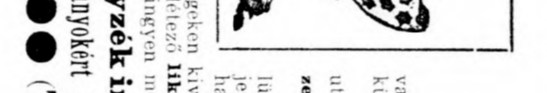
Készpénz fizetés mellett, zsakkal együtt

A. Asztali dara nagyszemű	15.60
B. Szinte » aprószemű	15.20
0. Királyliszt	15.-
1. Lángliszt kivonat.	14.-
2. Elsőrendű zsemlye liszt	13.40
3. Zsemlye liszt	12.80
4. Elsőrendű kenyér liszt	12.20
5. Közép kenyér liszt	9.80
6. Kenyér liszt	7.40
7. Barna kenyér liszt	6.1
8. Takarmány liszt	4.-
11. Fipom korpa szákkal	4.-
11. Durva korpa szákkal	4.-
12. Durva korpa szákkal	4.20
12. Csirke buza szákkal	3.20

A zsakok súlytartalma, teljsúlyt tisztá súlynak véve

A. B. 0-6 számig	85. kilogramm.
7. és 8. szám	70. »
11. és 12. szám	50. »

(5.) Debreczen, 1892. okt. 20.

Védjegy a cognac-quint-kivonat számára.

E kivonat készítése során a legjobb francia cognac-ot választottuk ki, amely a legfinomabb és legízesebb. A kivonat készítése során a legjobb francia cognac-ot választottuk ki, amely a legfinomabb és legízesebb. A kivonat készítése során a legjobb francia cognac-ot választottuk ki, amely a legfinomabb és legízesebb.

Arjegyzék ingyen.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

essenzia különlegességek gyára PRÁGÁBAN.

(Tisztes képviselők kerestetnek.)

29-50.

Hat aranyérem, diszkoreszt és diszkolevelek.

COGNAC

Gróf ESTERHÁZY GÉZA

saját gyártmánya.

Orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség

a * * * * * COGNAC,

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért járványos betegségeknek, így kolera ellen ovszer gyanant sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle Cognac-gyár

IGAZGATÓSÁGA

BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 23

Páris, Lipcse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

Valódi tiszta borkivonat

olasz és dalmátiai borokból égetve.

Kapható csak a legfinomabb fűszer- és csemege-kereskedésekben.

CSAK MORETTO VÉDJEGY.

VERO-

COGNAC

Czukrázókban, gyógyszerárakban és kávéházakban.

Solo vero colla marka **MORETTO.**

Első fumei tengerentúli beviteli társaság

Prima Societa Fiumana per inportazione transatlantica

FIUME.

(430.) b)

1-10.

Rickl József Zelmós

DEBRECZEN

AJÁNL:

MAGYAR- és FRANCZIA-COGNACOT,

friss töltésű ásványvizet u. m. Biskzadi, Bartai, Czifekai, Szizi Jód, Ensi, Franzshadi, Gieshübl, Gleichenbergi, Halli Jód, Vándori, Karlsbadi, Kissingeri, Rákóczy, Korintzezi, Kronoldi, Lipiki Jód, Margit-forrás, Merenbadi, Mohai Agnes és Stefánia forrás, Paradi, Páldi, Prehaldi, Pymouth, azaz, S. crebenai (Bosznia), Guber forrás, Levico és Roncegnoi arsen és vasforrásnak, Rohitschi, Selters, Saluator, Salschitz, Szolyvai, Szuhli és Budai keserű vizet. — Továbbá: **lenkenze, olajban tört mindenféle festéket és mindenemű fűszerárakat.**

Kiváló honom:

csukor, kávé, tea és rumok, igen jutányos árban.

109.

SZÖNYEGEK

függönyök, ágy- és asztal-terítők

bútorszövetek és viaszkos-vásznak

nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

(418.)

13-?